

„Veselim se tesnega sodelovanja z ZŠ“

Novega rektorja ljubljanske univerze, univ. prof. ing. Alberta Struno smo zaprosili za razgovor. Naši prošnji se je ljubeznivo odzval.

Najprej je razgovor zajel reformo in njene aktualne poročila.

»Reforma študija na sedanji stopnji ni dokončana,« je dejal. Nedvomno bo doživela še marsikatero spremembo. Reforma reforme bo treba proučiti zelo skrbno. V veljavi naj bi ne ostale toge formule, marveč vsklajevanje možnosti fakultet s potrebami prakse. To vodilo naj bi prispevalo k izpopolnitvi reforme in k ustvaritvi pogojev, v kateri se bo dokončno uveljavila.

Reforma je zaostrišla študijske pogoje. Zaradi intenzivnega dela na fakulteti ostaja študentu manj časa za pripravo na izpite, kar ima negativne posledice. Kako gledate na ta problem?

»Res je, da so študentje preobremenjeni s študijem, toda — študij je bil vselej težak. Nobena dobra stvar ni bila dosežena brez truda. Prepričan sem, da se bo marsikateri tečaja s sodelovanjem študentov — npr. v fakultetni upravi — prav lahko uredila. Seveda pa ne bi bila mogoče kar naprej, po vsakokratni intervenciji, skrajševati učne programe. Neka neuradna statistika sicer pravi, da študent pozabi polovico tistega, kar se je na fakulteti naučil. To pa ne bi smel biti povod za črtanje učnega programa do te mere, saj tudi nihče vnaprej ne ve, kaj bo študent pozabil. Iz prakse pa je znano,

da človek najde čas za »vse«, če si delo smotno organizira.

O materialnem vprašanju študentov je tov. rektor povedal:

»Pomanjkljivo materialno stanje študentov dobro poznam, saj sem se o njem pričel kot večletni član in predsednik univerzitetne komisije za dodeljevanje posojil oziroma kreditov. V zadnjem letu se je gmotno stanje študentov popravilo, vendar ne še povsem.

Ob tem naj poudarim veliko prednost stimulativnega kreditiranja študija. Ta način pa ne obvezuje samo družbe, ki daje sredstva, temveč tudi študenta, da dosledno izpolnjuje prevzete obveze in dosega vnaprej v dosegljivih mejah določene študijske uspehe.

Dosedanji način štipendiranja je prepoznal izkazoval pomanjkljivo povezovanje štipendistom in štipenditorjem. Fakultetam v mnogih primerih ni uspelo, da bi ustvarile med tema dvema dovolj močne stike. Vendar je treba ugotoviti, da se je tudi to stanje v zadnjih letih izboljšalo. Večkrat pa je za štipendijo še potrebna protekija. To ni prav.

Tov. rektor je povedal tudi nekaj misli o zdravstveni zaščiti študentov.

»Med materialne pogoje študentov je treba pristojevi tudi zdravstveno zaščito, o kateri sodim, da je nezadostna. Za dolgotrajnejše, npr. za klimatsko zdraviljenje, pa je spet nemalo potrebna protekija. Prav bi bilo, da bi bila ustrez-

na zdravstvena zaščita zagotovljena vsem, ki jo resnično potrebujejo.

K boljši fizični kondiciji pa bi mnogo prispevalo izletništvo, ki naj bi ga organiziralo predvsem Akademsko planinsko društvo in ga postivilo v sredo telesno vzgojnega dela. Pri tem naj tudi ideološka plat planinstva ne ostane pozabljena.

Razgovor je stekel o družbenem angažiranju študentov. Ob tem vprašanju se je tov. rektor dalj časa zadržal. Dejal je:

»Družbeno angažiranost študentov bi lahko dvignili s predavanji na svobodnih katedrah, ki naj bi zamašila vrzeli v političnem izobraževanju študentov in spoznavanju aktualne družbene problematike. Svobodne katedre bi morale biti sestavni del povezovanja znanstvenega in pedagoškega dela z družbeno problematiko. Morale bi postati idejno dopolnilo študiju. Ker profesorske organizacije na tem področju niso pokazale večje aktivnosti oziroma pomembnejših rezultatov — pri tem gotovo ni brez pomena preobremenjenost učnega osebja — bi svobodne katedre prinesle študentom tisto, kar jim v tem oziru manjka.

Vloga študentov pri samoupravljanju v fakultetnem in univerzitetnem okviru je neogibno potrebna in kolikor bolj intenzivna je, tem koristnejša bo za obe strani. Seveda je treba ob tem povedati, da tudi naloge pri samoupravljanju dodatno obremenjujejo študente. Zato je najbližja zamisel, da bi samoupravljalci pretežno zajeli predvsem študentske domove, menze itd., skratka, da bi se uveljavilo povsod tam, kjer si študentje lahko po izključno lastnem in najboljšem preudobno urede »življenje« brez kolizije.

Na koncu je tov. rektor poudaril, da se veseli tesnega sodelovanja z Zvezo študentov.

»Zatrjujem, da bom prenosnik teženj študentov. »Prenosnike« spada v strojniško stroko in je lahko »reduktor« ali »multiplikator«. Oba sta potrebna in uporabljal ju bom, kakor bo boljše kazalo in kakor

se bomo dogovorili. Zagovarjal bom vaše težnje in vsa prizadevanja. Ko se posebej pozdravljam študentsko organizacijo, zagotavljam, da sem vaš zaveznik in prijatelj... In med prijatelji velja tudi tista beseda, ki sploh ni bila izrečena.

Za konec pa bi še rad opozoril, da bi ne precenjevali rektorjevih možnosti in zmožnosti.

Pred nekaj tedni sem v Českoslovaški mimogrede zvedel pogoje za idealnega rektorja: odločen mora biti, praktičen, objektivni, delaven, inteligenten, skromen, nadarjen, avtoritativni, razumeči mora človeške slabosti, znati mora pet tujih jezikov, mladino mora imeti rad in tako naprej. Ker ne bo težko zvedeti, koliko teh lastnosti imam, lahko tudi sklepate, kaj lahko od mene pričakujete. Vsekakor pa podčrtajte, da imam rad mladino.

Prisavljam tudi moram, da ste me s vprašanji prehiteli, ker se še nisem — niti bežno — spoznal z najboljšimi vprašanji univerze in so zategadelj tudi odgovori zaenkrat bežni. Drago Mirošič

AMOR, MON AMOUR MY LOVE...

Kavalarstvo je eden od orientalskih običajev, ki ga je Atatürk pozabil odpraviti.

Ljubzen je edina priložnost, ki ti jo daje svet, da se sprijazniš z njim. (Zato je ljubezen provokacija).

Ljubzen je luč, ki jo daje svetilnik naših predstav.

Ljubzen-povprečnost obdaj z glorio izrodnosti.

Z ljubzenjo je kot z zgodovinskimi dogodki: šele ko so dovolj oddaljeni, se da pisati o njih.

Kadar dosežemo ideal, živimo samo še od spominov na čas, ko smo pričakovali njegove uresničitve.

Zenske imajo rade tragične junake zato, da jih lahko rešujejo.

Nekatere ženske so premalo lepe, da bi lahko varale in preveč pametne, da bi lahko bile zveste.

Ljubosumnost se zdravi z varanjem.

Samo ta, ki ga ljubiš, te lahko razočara.

Če bi bili možje dovolj moški, si ženske nikdar ne bi želele biti možje.

Otroci so spomini staršev.

Peter Baloh

Peter Baloh:

DOMISLICE

Odjuge so zato, da kritiziramo lanske sneg.

Satira je kot vrag: nezvesti angel gospoda boga.

Kdor preveč odpira usta, požre samega sebe.

Velika vprašanja so samo za velike ljudi, male ljudi velika vprašanja požoro.

Pregovore o zmagi pametnejšega nad močnejšim so si izmislili slabici.

Tudi norec lahko reče: Tako pameten sem, da me nihče ne razume.

Norca razume le genij.

Pri komur ne moremo govoriti o delu, govorimo o življenju.

Bogovi so odgovorni samo samim sebi.

Kadar zaslužni ljudje niso več za nobeno rabo, postanejo pojem.

Izogibajmo se teh, ki so jim vrline poklice.

Spomenik

Šel sem mimo parka v središču mesta in opazil delavce, ki so postavljali kamnit podstavek. »A, to bo pa spomenik?« sem vprašal.

»Da, spomenik.« In opazil sem ime vrezano v kamen.

»Kdo pa je bil ta mož?«

»Ne veste?« In upokojenec, ki je tudi gledal postavljanje spomenika, mi je razložil:

»Nekoč je bil krčmar, imel je lepo krčmo in gostov se je v njej kar trilo. Tu si dobil dobro vino in dobro pečenico in ni bilo predrago, gostje so bili izredno zadovoljni, ni pa bil zadovoljen krčmar. Računal je: »Če povisam cene za polovico, bom imel dokaj manj gostov, moji natakarji ne bodo več sitnariji, da imajo preveč dela, zaslužek pa bo isti in še dobiček bom imel, ko bom za veliko manj, dobil še enkrat toliko.«

In tako je naredil. Toda gostov je bilo veliko manj, ti pa, ki so bili, tudi niso pili in jedli toliko kot nekoč.

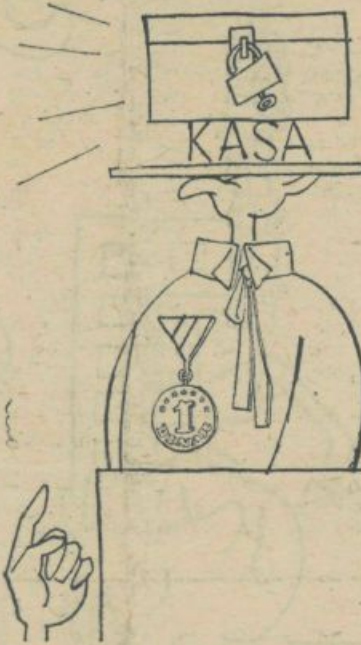
In krčmar je zopet zvišal cene. Tokrat so bile še enkrat višje kot ob začetku naše zgodbe. Krčmar je računal in pri tem je bil prepričan, da ne more narediti računa brez krčmarja: »Gostov bo polovico manj, zaslužek pa isti kot nekoč. Še večji: saj bom za nakup vina, mesa in ostalih surovin manj porabil.«

Novi, in tako je ta naš krčmar prišel na boben.

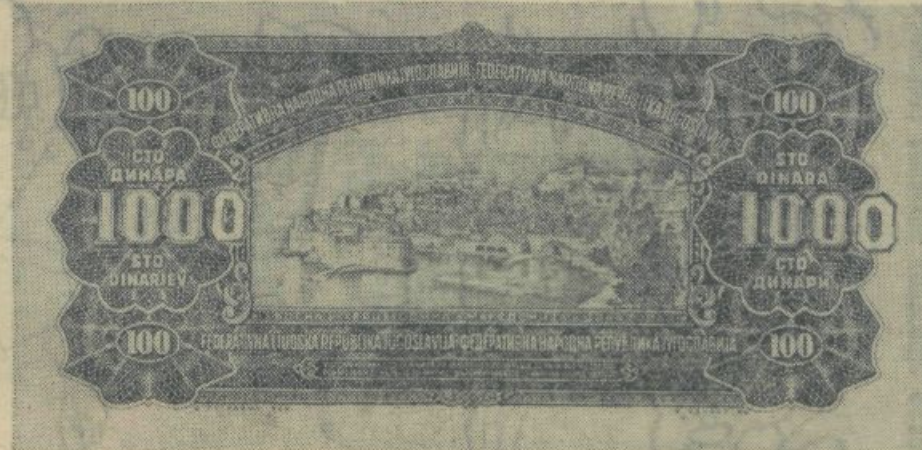
»In zakaj mu potem danes postavljajo spomenik?«

»Res ne veste? Si res ne morete misliti? — Pa saj je ta tako zaslužen človek odkril vendar eno temeljnih pravil jugoslovanskega gospodarstva!«

Fifi

NAJPRIMERNEJŠI, ŽAL ODKLONJENI OSNUTEK

VELIKE BESEDE FIDOMIRA BRUCA

Napočil je takole čas, ko se je Fido-mir počutil mogočnega. Gimnazijo je nekako prešlil in popisan list v notranjem žepu suknjice je označeval, da je Fido-mir zrel, odrasel. Skorajda človek. In se je Fido-mir smešil in sklenil svoje pretekušene umske sposobnosti upisati k te-lovadi na fakulteti. Prijavil se je in do-bil obvestilo, da bodo take in take primer-ke vpisovali dne tega in tega. S seboj pri-nesite kartico.

»Dobro!« je začel na hodniku in se postavil pred malce starejšo osebo, »povejte mi prosim, rad bi se vpisal in ne vem, kje in kako in...«

»Najprej je treba naravnost. Potem na levo in po stopnicah v vrhne nadstropje. Druga vrata desno.«

Šel je Fido-mir in prispel na odlaga-šče odevnih produktov metabolizma. Otožno je potegnil vodo in se vrnil. Ko so njegovi podplati znova zapeli na hod-niku, njihovi lastnik ni pozabil izkušnji. Šel je in vprašal vratarja.

»Na drugo stran mesta. Po formu-larje.«

Fido-mir se je lahko nasmešnil in glas-no zaželel, da ga ne bi prav vsakdo po-siljal na izprehod. Prispel je in čakal v vrsti. Z goro formularjev se je zopet zna-šel v objemu vratarjevih pogledov. Kam in kako? Izvedel je, potikal in vstopil.

»Vse tole izpolni. Nalepi sliko in koleke. Prinesi 1120 dinarjev. Delamo do dana-jstih.«

Obotavljal se je Fido-mir in pri-pomnil:

»Jaz, oziroma ti, se pravi, pisati ste, naj prinesem s seboj le dopisnico, in... in jaz, kako bi rekel... slik nimam pri sebi in...«

Nekdo zadaj v vrsti je reusnul, naj bruci, vsaj kot se njemu adi, ne govorijo bodarji in podobnega, kar človek lahko pač samo od njih pričakuje.

Pa je priklinal Fido-mir in se vrnil do-mov. V naslednjih dneh je opravil pet potrebnih in dvajset odevnih kilome-trov peščenja. Sem ter tja je izvedel kaj novega o zelenilu. Z drugimi besedami — o bruci, kar pa je tudi s prvim izrazom popolnoma jasno.

In končno je dobil indeks. Zeleno knjižico. Pomislil je na prestane, hude dni.

»Sedaj sem vpisan. Sedaj sem študent. In prihodnje leto, prihodnje leto me ne bodo več, hm, mi ne bodo več, hm, napa-jali.«

Potem pa je v njem prekipel ves pre-liti žolč, prestano gorje in se kar Planil je zopet tja nekam, skočil na kajkaj, se razkoračil in iz vsega grla (in srca) za-tulil:

»In prihodnje leto, da, in prihodnje leto... gorje vam, bruci!«

Potem je, ves ganjen, še enkrat pote-gnil vodo.

Fifi

Tribuna urejajo:

Notranja rubrika: Ivo Vajgl, Rastko Močnik, Tone Partljič, Ivan Marek, Srečko Rutar.

Kulturna rubrika: Andrej Inkret, Dušan Jovanović.

Mednarodna rubrika: Ingo Paš.

Sportna rubrika: Tomaž Zajc.

Humor: Marjan Kopecky.

Urednik fotografije: Joco Znidar-sič.

Tehnični urednik: France Anžel.

Univerza v novem študijskem letu

Da bi se študentje novinci čimprej vključili v novo okolje, da bi spoznali najbolj pogoste probleme, s katerimi se bodo v času študija srečevali, smo se odločili za kratko anketo med dekani vseh fakultet ljubljanske univerze. Odgovarjali so na sledeče vprašanje:

V začetku vsakega novega študijskega leta si zastavljamo nešteto vprašanj o našem bodočem delu in poskušamo najti na osnovi pridobljenih izkušenj novih poti, da se ne bi ponavljale stare napake in pomanjkljivosti. Katere so bile največje težave vaše fakultete v preteklem obdobju, kako ste jih reševali in kako se jim nameravate izogniti v bodoče?

Dekan biotehniške fakultete prof. ing. Zdravko Turk:

POSLEDICE NEDODELANIH REFORM

Najbolj občutno posledice tistih pre-več naglih in premalo premišljenih re-form študija, ki so pred nekaj leti po-vzročile problematično in premočno cep-tiv študija na številne smeri ter prepogo-sto menjavanje in drobljenje študijskih na-črtov in režimov. Nekateri reformni po-segi niso mogli priti do pozitivnega učin-ka tudi zaradi pomanjkanja materialnih sredstev, četudi upoštevamo, da študij ne sme biti sorazmerno predrag. Nevešče po-seledice vsega tega pogostoma prizadeva-jo tako vodstvo fakultete kakor tudi študen-te same. Izboljševanje tega pa zahteva precej napora in časa, če se hočemo izog-niti novim preobčutnim spremembam štu-dijskih načrtov, ki izizivajo pri študentih upravičene pripombe o spuščenih začeti-ku. Vendar je racionalizacija študija nujno potrebna.

Pedagoško osebje izgublja preveč ener-gije okoli upravno-tehničnih in samoupravnih del v škodo pedagoških zadev in to zlasti vsklajevanja učnih programov in priprav učbenikov, da raziskovalnega de-la niti ne omenjamo. Tudi tu se moramo vprašati, kaj je bolj racionalno, in če je res koristno, da vsi porabimo toliko časa okoli raznih pravilnikov...

Dekan filozofske fakultete prof. dr. Stanko Gogala

SODOBNA ORGANIZACIJA STUDIJA

Ko tovariški pozdravljam študente — novince na filozofski fakulteti, bi jim rad povedal, da ima fakulteta sicer še precej

težav in problemov, za rešitev katerih se bori, vendar bo študij za letošnje novince uspešnejši in ugodnejši, kot je bil bi generaciji študentov pred njimi. Zadnja leta si je fakulteta priborila močnejšo materialno osnovo in tudi več finančnih sredstev za materialne izdatke. Zato bodo novi študentje imeli sodobnejši jezikovni pouk, ker bo začel delovati fonetični laboratorij, ki bo dobil znanstvenega sodelavca in tehnika, posamezni oddelki si bodo lahko nabavili sodobnejša učila, na-staviti bo mogoče nekaj več asistentov in stalnih knjižničarjev pri oddelkih. Tako bo do imeli študentje več strokovne pomoči pri študiju, pri izdelovanju seminarskih in diplomskih nalog ter pri študiranju strokovne in znanstvene literature. Čeprav so fakultetni sodelavci že izdali precej skript in učbenikov, bo vendar mogoče misliti tudi na bolj pospešeno izdajanje učnih pripomočkov.

Fakulteta dosti dobro pozna slabe materialne pogoje za študij mnogih študen-tov in si je zelo prizadevala, da bi naši študentje ne bili izpostavljeni izkorišča-nju privatnih stanodajalcev, da se zmesek štipendij vendar povečuje in da je razpi-sanih pri raznih ustanovah več štipendij za prizadevne študente. Tako bi mogla fakulteta odpravljati nezadovoljiv pojav, da se na nekatere oddelke zadnja leta vpisuje vedno manj študentov. Reševanje tega problema pa seveda ni odvisno le od dobre volje in prizadevanj fakultete.

Komisija za statut, študijska komisija in fakultetna uprava so se zelo trudili, da bi bolje uredili vprašanje enosto-penjskega in enopredmetnega ter dvosto-penjskega in dvopredmetnega študija na nekaterih oddelkih in da bi dosegli večjo koordinacijo med zahtevnostjo posameznih študijskih skupin. Trudili so se, da bi po eni strani ohranili potrebno znanstveno višino študija na fakulteti ter nujno po-trebno strokovno in znanstveno usposo-bljenost diplomatov fakultete, na drugi strani pa vendar z ureditvijo učnih načrtov, z boljšo porazdelitvijo učnih predmetov in s sodobnejšimi učnimi metodami izdatno pomagali študentom, posebno pri študiju dveh zahtevnih predmetov in pri zahtevi, da študentje končajo fakultetne študije v predpisanih rokih.

Fakulteta se dobro zaveda, da so štu-dentje njen sestavni del in da je ena nje-nih poglavitnih nalog v okviru internih možnosti fakultete usposobiti za zadostitev družbenih potreb čim več visokokvalifi-ciranih družbenih delavcev. Seveda pa fa-kulteta upravičeno pričakuje, da se tudi novi študentje polno zavedajo svojih dolž-nosti do fakultete in do družbe, ki jim omogoča znanstveno rast in izpopolnitev.

Dekan ekonomske fakultete prof. Janez Stanovnik

STROKOVNOST POGOJUJE VEČJO VEČJO DRUŽENO ODGOVORNOST

Izkoriščam priložnost, ki mi je dana, da se pred začetkom predavanj preko Tribune pozdravim novince na naši fakul-teti.

Statut fakultete, ki smo ga lani spre-jeli, v šolskem letu 1964/65 še ne stopa v veljavo, so pa za I. letnik že uvedene nekatere nebitne spremembe sistema pouka. Te spremembe skoraj ne zadevajo vsebine študija in so predvsem formalno-organizacijske narave, vendar pa z njimi I. letnik le dosledneje dobiva značaj uvoda v študij ekonomije ter je novincem, ki prihajajo s srednje šole, omogočeno, da se najprej razgledajo po celotnem področ-ju, preden se odločijo za posamezno usme-ritev v II. letniku. Tako se bomo izogni-li prepisovanju slušateljev iz ene usmeritve v drugo po I. in po II. semetru, hkrati pa upamo, da bo tak sistem pouka v I. letniku prispeval znižanju odstotka osipa-nja, ki je lani ob prehodu v III. seme-stru znašal okoli 60 odstotkov. eveda je v zvezi s poukom in študijem še vrsta resnih problemov, ki pa smo jih polizu-sili rešiti s predloženim statutom.

Drugi problem, ki stoji pred nami, je v zvezi s potrebo graditve centra za ekon-omsko znanstveno delo. Potreba našega družbenega razvoja in razvoj našega go-spodarskega sistema zahteva intenzivno znanstveno-raziskovalno delo, na čigar zaključkih se lahko zaslanjuje odločitve samoupravnih organov. Za tako delo pa je potrebno veliko število kvalificiranih znan-stvenih raziskovalcev. Problem, ki smo se ga lani lotili reševati, toda komaj lo-tili, je, kako dovolj zgodaj začeti s sistema-tično izbiro, usmeritvijo in vzgojo znan-stveno-raziskovalnega naraščaja.

Tretji problem pa vidim v družbeno-politični aktivnosti na fakulteti. Razgiba-nost, ki se je v tem pogledu pokazala v preteklem letu, je sama po sebi poziti-vna. Ohrabruječe je dejstvo, da se študen-ti, ki proučujejo ekonomsko vede, živo interesirajo tudi za ekonomsko stvarnost. Pri tem pa se moramo seveda vsi sku-paj zavedati, da nam ravno strokovnost

tribuna

Tribuna — list slovenskih študentov — Izdaja univerzitetni odbor ZŠJ — Ureja uredniški odbor — Glavni urednik Drago Mirošič — Odgovorni urednik Marko Kerševan — Uredništvo in uprava Tribune: Poljanska 6 II — Telefon 30-123. Tekoči račun 600-14-608-72 — Letna naročnina 500 dinarjev — posamezen izvod 20 d'narjev — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska Časopisno podjetje »Delo«, Ljubljana, Tomšičeva 1, telefon 23-522. — Poština plačana v gotovini.